

Nr 172.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 4:o), 14:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt; given Stockholms slott den 13 mars 1931.

Under återopande av dels bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, dels ock i lagrådet den 18 mars 1930 fört, vid propositionen nr 219 till 1930 års riksdag fogat protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 4:o), 14:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. Gärde.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 2 § 4:o, 14:o och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Häri genom förordnas, att 2 § 4:o, 14:o och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, vilka lagrum senast ändrats 4:o) genom lag den 13 juni 1930 (nr 223), 14:o) genom lag den 22 juni 1920 (nr 480) och 17:o) genom lag den 27 juni 1924 (nr 372), skola — 4:o) och 14:o) i nedan intagna delar — erhålla följande ändrade lydelse:

- 4:o) mål om avlöningsförmåner — — — överenskommelser;
- mål om ersättning — — — kläder;
- mål om annan ersättning — — — riksförsäkringsanstalten;
- mål om sådant bidrag eller understöd av statsmedel, som enligt gällande författningar må beviljas eller skall på rekvisition utbetalas av statskontoret eller tillsynsmyndigheten över registrerade understödsföreningar eller av Konungens befallningshavande, där fråga ej är om bidrag till väg- och brobyggnadsföretag;
- 14:o) mål om — — — utmålsläggning;
- mål om meddelande — — — modeller;
- mål om anteckning — — — näringsyrke;
- mål om registrering — — — skeppsmätning;
- mål om anteckning — — — automobil;
- mål om registrering — — — registrering;
- mål om vägrat tillstånd — — — pensionat;
- mål om beslut av tillsynsmyndigheten över registrerade understödsföreningar i andra fall än förut i denna paragraf angivits;
- 17:o) mål om kyrkotukt, om skolpliktiga barns skiljande från föräldrar eller målsmän;
- mål om disciplinär bestraffning, om avstängande från tjänstgöring under åtalstid;
- mål om behörighet att utöva yrke eller verksamhet, som står under medicinalstyrelsens inseende;
- mål om bötesansvar, om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar rörande banker eller andra penninginrättningar, författningar rörande yrkesmässigt utövande av köp och försäljning i kommission av aktier, obligationer och liknande värdepapper eller författningar rörande fondbörsverksamhet, om utdömande av vite enligt andra än nämnda författningar;
- mål om häktads vård och behandling, om verkställande av straff;

Denna lag skall, vad angår 4:o) och 14:o), träda i kraft den 1 januari 1932. Där i mål, som angår sjukkassa, å vilken lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor äger tillämpning, talan mot beslut av den i nämnda lag omförmälda tillsynsmyndigheten fullföljes hos Konungen, skall det jämväl efter den 1 januari 1932 tillkomma regeringsrätten att upptaga och avgöra besvären.

Lagen skall, vad angår 17:o), träda i kraft den 1 juli 1933. Fullföljes talan mot beslut, som i mål angående intagande å allmän alkoholistanstalt blivit före den 1 juli 1933 av Konungens befallningshavande meddelat, skall det dock jämväl efter nämnda dag tillkomma regeringsrätten att upptaga och avgöra besvären.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde, fråga angående vissa ändringar i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Föredraganden anför:

Ändring i regeringsrättslagen på grund av den föreslagna nya lagstiftningen rörande sjukkasseväsendet.

»Den 19 mars 1930 beslöt Kungl. Maj:t på hemställan av dåvarande chefen för justitiedepartementet genom proposition (nr 219) förelägga riksdagen förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 4:o och 14:o lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt. Förslaget var föranlett dels av en genom proposition den 28 februari 1930 (nr 154) föreslagen reform av det frivilliga sjukkasseväsendet och dels av en vid 1929 års riksdag beslutad omorganisation av vägväsendet.

Den föreslagna reformen av sjukkasseväsendet innebar bland annat, att lagen den 4 juli 1910 (nr 77) om sjukkassor skulle upphöra att gälla samt att de genom nämnda lag reglerade föreningarna för sjukhjälp skulle registreras enligt lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar. Av skäl, för vilka närmare redogöres i den först omnämnda propositionen, föreslogs däri, att uttrycket 'tillsynsmyndigheten över sjukkasseväsendet' i de nyssnämnda momenten i regeringsrättslagen skulle utbytas mot 'tillsynsmyndigheten över registrerade understödsföreningar'.

Emellertid avslög riksdagen förslaget till sjukförsäkringsreform. De av detta förslag föranledda ändringarna i regeringsrättslagen blevo därför ej heller genomförda.

Den 6 februari 1931 har nu Kungl. Maj:t på hemställan av chefen för socialdepartementet beslutat genom proposition (nr 75) förelägga riksdagen nytt förslag till reform av den frivilliga sjukförsäkringen. Detta nya förslag överensstämmer beträffande organisationen av sjukkasseväsendet i allt väsentligt med fjolårets förslag. Sålunda skola även enligt det i år framlagda förslaget sjukkassor registreras enligt lagen om understödsföreningar.

Med hänsyn härtill torde för riksdagen böra framläggas förslag om ändringar i regeringsrättslagen i nyss angivna hänseende.

På föredragning av chefen för socialdepartementet har Kungl. Maj:t denna dag beslutat till riksdagen avlåta proposition (nr 164) med förslag till lag om behandling av alkoholister. Enligt 56 § i förslaget skall prövningen av besvär över beslut av skyddskollegium ankomma på högsta domstolen. Vid behandlingen i statsrådet av förslaget har vidare chefen för socialdepartementet uttalat den uppfattningen, att besvär över beslut av uppsiktsmyndigheten för de allmänna alkoholistanstalterna, i likhet med besvär över beslut av uppsiktsmyndigheten för de allmänna arbetsanstalterna, borde prövas av Kungl. Maj:t i statsrådet. Till denna uppfattning har även jag anslutit mig. Vid nu nämnda förhållanden förordar jag, att ur 2 § 17:o regeringsrättslagen uteslutas orden 'mål om tillämpning av vad angående alkoholister är särskilt stadgat'.

Ändring i regeringsrättslagen på grund av den föreslagna nya lagen om behandling av alkoholister.

I anslutning till vad sålunda anförts har jag låtit inom justitiedepartementet upprätta förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 4:o, 14:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Såvitt förslaget är föranlett av sjukförsäkringsreformen överensstämmer det — utom beträffande dagen för ikraftträdandet, vilken har rättats efter årets förslag i sjukkassefrågan — med motsvarande delar av det för 1930 års riksdag framlagda förslaget till ändringar i regeringsrättslagen. Över sistnämnda förslag har lagrådet avgivit yttrande, och lärer det med hänsyn härtill icke vara erforderligt, att lagrådets yttrande inhämtas över det nu upprättade förslaget, i vad det avser momenten 4:o) och 14:o).»

Föredraganden uppläser härefter berörda lagförslag av den lydelse, bilaga¹ till detta protokoll utvisar, samt hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget, i vad det avser 2 § 17:o), måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den
11 mars 1931.*

Närvarande:

justitieråden CHRISTIANSSON,
EDELSTAM,
STENBECK,
regeringsrådet AFZELIUS.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 6 mars 1931, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 2 § 4:o), 14:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt*, i vad det avsåge 2 § 17:o).

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn Gustaf Axel Eriksson.

Lagrådet lämnade förslaget i remitterad del utan anmärkning.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde, att lagrådet den 11 mars 1931 avgivit utlåtande över det den 6 mars 1931 till lagrådet i viss del remitterade förslaget till lag angående ändrad lydelse av 2 § 4:o, 14:o och 17:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt samt att lagrådet lämnat förslaget i remitterad del utan anmärkning.

Föredraganden hemställer, att förslaget måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

H. Stefenson.